

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гараквецца
Занацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№18 (254) СНЕЖАНЬ 2018 ГОД

УЛАДА

ФІНАНСАВАЕ СТАНОВІШЧА

ЯК У ШУМІЛІНЕ АБАРАНЯЮЦЬ ДЗЯЦЕЙ

У Шумілінскім раёне 118 дзяцей з 62 сямей апынуліся ў сацыяльна небяспечным становішчы

Утэрытарыяльнымцэнтрысацыяльнага абслугоўвання насельніцтва паслугамі «крызіснага пакою» скарысталіся ў мінулым годзе 9 чалавек, а сёлета пабывала 8 грамадзян, якія апынуліся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. Пры гэтым дзяржаўная адрасная дапамога за 10 месяцаў 2018 года аказана на суму больш за 160 тысяч рублёў 56 мнагадзетным сем'ям, 35 няпоўным, 21 малазабяспечанай, 19 сем'ям, якія трапілі ў сацыяльна небяспечнае становішча (СНС).

Па-ранейшаму прыярытэтнымі ў раёне застаюцца мерапрыемствы па выяўленні дзяцей, якія апынуліся ў сацыяльна небяспечным становішчы. На сённяшні дзень паступіла 529 сігналаў ад РАУС, РАНС, суда, устаноў адукацыі, устаноў аховы здароўя, энергазбыту і іншых. У выніку за 9 месяцаў бягучага года ўстановы адукацыі прызналі 96 дзяцей з 47 сямей у СНС.

Значная работа праводзіцца па выяўленні дзяцей, якія маюць патрэбу ў дзяржаўнай абароне. За 2018 год прызнаны маючымі такую патрэбу 15 дзяцей з 11 сямей, з іх 11 дзетак з 4 сямей адабраны ў бацькоў. Разам з тым 20 дзяцей з 8 сямей зняты з ўліку

гэтай катэгорыі, з іх 18 дзяцей з 7 сямей вернутыя ў бялагічныя сем'і.

Цяпер па стану на 1 лістапада на ўліку ў СНС стаіць 118 дзяцей з 62 сямей (у 2017 годзе — 191 дзіця з 95 сямей), з іх 73 прызнаныя ўпершыню, 45 — паўторна.

За 10 месяцаў зняты з ўліку ў сувязі з нармалізацыяй сітуацыі ў сям'і 170 дзяцей з 78 сямей, у тым ліку за кастрычнік бягучага года 49 дзяцей з 18 сямей. Знізілася і колькасць дзяцей, якія стаяць на ўліку працяглы час (больш за 2 гады).

Асобны блок работы па рэалізацыі дэкрэта № 18 складае работа з абавязанымі асобамі — грамадзянамі, якія павінны кампенсаваць дзяржаве выдаткі па ўтрыманні адабраных у іх дзяцей. У аддзеле па адукацыі на ўліку стаяць 94 такія асобы (бацькі 101 дзіця, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні). З гэтых асоб 63 чалавекі працуюць, у тым ліку 37 — у раёне. Праўда і тое, што за студзень-кастрычнік 2018 года ўзровень кампенсацыі сродкаў удалося падняць з 45% да 61%. Вядзецца работа па працаўладкаванні непрацуючых абавязаных асоб, па адпрацоўцы прагулаў абавязанымі, па пошуку тых, хто пакінуў раён.

Ян Вайтовіч

ЗАРПЛАТА І РЭАЛІ ЖЫЦЦЯ

Ірына Новікава: па стану на 1 лістапада запазычанасці па выплаце бягучай зарплаты не было.

Тэма заробатнай платы апошнім часам стала галаўным болям мясцовых уладаў.

Вось і на апошнім пасяджэнні прэзідыума Шумілінскага райсавета абмяркоўвалі сітуацыю па заробатнай плаце і абавязковых плацяжоў. У прыватнасці, было адзначана, што за студзень-верасень бягучага года ўзровень сярэдняй заробатнай платы па раёне склаў 636,3 рублі пры заданні 650,8 руб. (97,8%).

Чыноўнікі сцвярджаюць, што падстаў для трывогі пакуль што няма.

Па-першае, з красавіка ў раёне няма арганізацый з заробатнай платой ніжэй мінімальнай, у той час як яшчэ ў студзені такіх арганізацый было шэсць. Па-другое, назіраюцца тэмпы росту ўзроўню намінальнай заробатнай платы. Так, у студзені-верасні яна вырасла ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года ў 1,2 раза (тэмп росту склаў 121,4%). Па-трэцяе, палепшылася сітуацыя па выплаце заробатнай платы. Па стану на 1 лістапада запазычанасці па выплаце бягучай зарплаты не было.

Разам з тым, пытанні і праблем застаецца шмат, і сітуацыя на 1 снежня складаецца няпростая, у тым ліку і з выкананнем прагнозных параметраў па росце зарплаты як у асобных арганізацыях, так і ў цэлым па раёне, і з выплатай заробатнай платы ў сельскагаспадарчых арганізацыях, і абавязковых плацяжоў.

За студзень-верасень бягучага года ўзровень сярэдняй заробатнай платы па раёне склаў 636,3 рублі пры заданні 650,8 руб. (97,8%). За верасень гэтая лічба склалася ў межах 688,3 руб. пры плане 674,4 руб., выкананне 102,1%. У доларавым эквіваленце сярэдняй зарплаты за верасень склала 324,8 долараў ЗША.

Самая нізкая зарплата па раёне ў верасні склалася ў КУП БАН Шумілінскага раёна, КУСП «Мішневічы», ААТ «Прыдзвінскі». Лідзіруюць па ўзроўню сярэдняй зарплаты электрасувязісты (1403,7 руб.), СТАА «Вітконпрадукт» (1058,5 руб.), АЗС «Віцебскаблнафтапрадукта» (1016,7 руб.).

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

НАРОДНАЕ МАЙСТЭРСТВА

КВЕТКІ-СВЯЦІЛЬНІ

Як у Шумілінскім цэнтры сацыяльнага абслугоўвання робяць кветкі-святільні.

У пастаянным творчым пошуку знаходзяцца супрацоўнікі Тэрытарыяльнага цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Шумілінскага раёна. Гэта становіцца зразумела адразу, як толькі пераступаеш парог установы, факт якой проста патане ў кветках. Вялізных, яркіх — незвычайна прыгожых. Да таго ж аказваецца, што гэта не проста інтэр'ерныя кветкі, а яшчэ і святільні.

— Усё нашы дзяўчаты-майстрыхі, — кажа дырэктар ТЦСАН Валянціна Штуро. —

Яны адшукваюць у інтэр'еце, асвойваюць новыя тэхнікі і не сямляюцца нас здзіўляць вольнай прыгажосцю.

Генерыруюць і ўвасабляюць у жыццё творчыя ідэі разам са сваімі падпечнымі загадчык аддзялення дзённага знаходжання для інвалідаў Вольга Лабейка і кіраўнік гуртка Марына Валэцкая.

— Мы робім сувеніры з атласных стужак, моднага зараз фамерану, гафрыраванай паперы, тканіны, дэкарыруем звычайныя

бутэлькі, з якіх атрымліваюцца выдатныя падарункі да Новага года, — пералічвае Вольга. — А для вырабу гэтых кветак-святільняў, напрыклад, нам спатрэбіўся ізалон — матэрыял, які нагадвае падкладку пад ламінат, і спецыяльны будаўнічы фен.

Штодня ў цэнтры працуе «творчая майстэрня»: людзі з абмежаванымі магчымасцямі і пажылыя з задавальненнем асвойваюць новыя тэхнікі дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, каб потым самастойна рэалізоўваць усе свае творчыя задумкі.

vitbichi.by

МАДЭРНІЗАЦЫЯ

НОВАЯ ЛІНІЯ СЕПАРАЦЫІ ТОРФУ

Мадэрнізаваную лінію сепарацыі торфу на Шуміліншчыне ў горад Обаль адкрыў «Віцебскаблгас».

Надоечы ў Обалі адкрылі мадэрнізаваную лінію сепарацыі торфу з прыладай транспартнай галерэі для падачы сыравіны ў цэху кіпавання філіяла «Віцебскторф» УП «Віцебскаблгас». Работы праведзены ў самыя кароткія тэрміны, аб'ект абсталяваны айчынным высакаякасным абсталяваннем.

Будаўніцтва вяло Шумілінскага ПМК-70. Тэхпераўзбраенне дазволіла цалкам аўтаматызаваць тэхналагічныя працэсы, павялічыць прадукцыйнасць, якасць і асартымент прадукцыі, скараціць страты торфу.

Як паведаміў генеральны дырэктар

УП «Віцебскаблгас» Пётр Шэршань, мадэрнізацыя, якая стала магчымай дзякуючы агульным намаганням усіх падраздзяленняў прадпрыемства і мясцовай улады, будзе садзейнічаць далейшаму развіццю тарфяной галіны вобласці, якая займае лідзіруючыя пазіцыі ў краіне.

Старшыня райвыканкама Алёг Быкаў адзначаў, што газавікі змаглі ўдыхнуць другое жыццё ў некалі стратнае торфапрадпрыемства «Ім. Даўмана». Яны не проста забяспечылі стабільнай працай і высокім заробкам звыш 50 мясцовых жыхароў, але і займаюцца

развіццём сацыяльнай сферы, у прыватнасці, будаўніцтвам жылля.

ПУ «Віцебскторф» было сфарміравана ў складзе газавай гаспадаркі вобласці ў 2007 годзе і аб'яднала вытворчасці ў Докшыцкім, Чашніцкім і Шумілінскім раёнах.

За гэты час адбылося маштабнае абнаўленне матэрыяльна-тэхнічнай базы, павялічыліся плошчы здабычы і аб'ёмы сыравіны, а галоўнае — гэты від дзейнасці стаў рэнтабельным. Цяпер прадпрыемства вырабляе кіпаваны, кавалкавы і торф для кампаставання, пажыўныя грунты. Прадукцыя экспартуецца ў 22 краіны.

vitvesti.by

Пераклад рэдактара

РЭЛІГІЯ

ПЕРШАЯ СЛУЖБА

19 снежня адбылася першая служба ў праваслаўным храме Мікалая Цудатворца ў Шуміліна. Нягледзячы на тое, што будаўніцтва царквы яшчэ не завершана, на першую святочную службу ў райцэнтры сабраліся дзясяткі мясцовых праваслаўных вернікаў.

Варта адзначыць, што 19 снежня праваслаўная царква адзначае памяць аднаго з самых шануемых святых — Мікалая Цудатворцы. Прастоўнае свята адзначаецца ў гэты дзень у Шуміліне, дзе ў гонар свяціцеля Мікалая Угодніка ў свой час быў пабудаваны храм.

Будаўніцтва датавалася прыкладна 1866 годам, а месціўся храм, як вядома шумілінцам, побач з адкрытым у гэты час чыгуначным вакзалам.

Храм быў разбураны ў гады Другой Сусветнай вайны.

Пасля вайны доўгі час у Шуміліне ўвогуле не было ніякай царквы. Богаслужэнні пачалі праводзіцца толькі ў 1997 годзе ў перададзеных Шумілінскаму благачыню будынках, прыстасаваных пад храмы.

І вось вернікі нарэшце дачакаліся ўзвядзення праваслаўнага храма. Праўда, будаўніцтва яшчэ працягваецца, але нягледзячы на гэта, першае святочнае богаслужэнне адбылося.

М. Амбросаў

СПОРТ

СЕЛЬСКАЯ СПАРТАКІЯДА

У Шуміліне ў фізкультурна-аздараўленчым цэнтры прайшла раённая спартакіяда сярод работнікаў сельскіх гаспадарак.

У суботу, 8 снежня, тут за перамогу змагаліся 8 каманд. Спартсмены ўдзельнічалі ў сямі відах спорту — спаборніцтвах па шашках, настольным тэнісе, футболе, стральбе з пнеўматычнай зброі, кідках у баскетбольнае кальцо, чаўночным бегу і перацягванні каната.

Пасля ўрачыстага адкрыцця

спартсмены разышліся па спартыўных пляцоўках. На жаль, толькі тры каманды — “Сіроцінскі”, “Прыдзвінскі” і “Раднік” — змаглі заявіць сваіх удзельнікаў на ўсе старты.

Ухвальных слоў заслужыла каманда “Сіроцінскага”. Спартсмены ў аднолькавай форме, добра падрыхтаваныя, капітанам выступіў кіраўнік

гаспадаркі Мікалай Прыгодзіч, які сваім імпэтам і прагай да перамогі веў наперад больш маладзейшых сяброў па камандзе.

Па выніках спартакіяды сярод работнікаў сельска-гаспадарчых арганізацый раёна перамагла каманда СФГ “Раднік”, другое месца ў КУСГП “Сіроцінскі”, трэцяе — у СВК “Прыдзвінскі”. Кубкі, медалі і дыпламы пераможцам і прызёрам уручыў старшыня райвыканкама Алег Быкаў.

АННА СОЛА ЎЗНАЧАЛІЛА ГОНКУ

Беларускія біятланісткі ў эстафеце занялі пятае месца. Наша зямлячка з Шумілінскага раёна Ганна Сола страляла без промахаў і ўзначаліла гонку.

Жаночая зборная Беларусі заняла пятае месца ў эстафеце на этапе Кубка свету па біятлоне ў Аўстрыі.

У складзе зборнай Беларусі ў эстафеце выступалі алімпійскія чэмпіёнкі 2018.: Ганна Сола, Ірына Кручынкіна, Дынара Алімбаева і Ірына Крыўко. Беларускі ў выніку занялі пятае месца, адстаўшы ад пераможцаў на 1 мін. 13,4 сек. (0 + 4)

Дынара Алімбаева прайшла свой этап без адзінага дадатковага патрона. Пакуль хуткасць не дазваляе беларусцы

змагання з лідэрамі, таму яна перадала эстафету 12-й, але па часе адставанне складала ўсяго 30 секунд.

Ірына Крыўко выдатна правяла свой этап, таксама ні разу не прамазала, і адправіла Ганну Солу на трасу сёмай з тым жа паўхвілінным адставаннем.

Ганна неверагодна пачала этап. Яна адзінай з лідараў не дапусціла ніводнага промаху на «лежні» і ўзначаліла гонку. На «стойцы» Сола выкарыстала адзін дадатковы патрон і выпрабавала праблемы з

ходам на апошнім крузе, але ўсё роўна фінішавала шостай за ўсё з 8-секундны адставаннем ад подыума.

Ірына Кручынкіна добра адпрацавала першы агнявы рубж, але затым ледзь не адправілася на штрафны круг, толькі з чацвёртай спробы зачыніўшы апошнюю мішэнь. Ірына выбыла з барацьбы за подыум, але змагла ўтрымаць каманду на высокім пятым месцы.

Перамогу ўсё ж такі атрымалі італьянкі (Віттоцы, Рунгальдьер, Вірэр, Санфіліпа).

Алесь Прыбярэжны паводле tut.by

АПЫТАННЕ

ПРАТЭСТЫ ШУМІЛІНЦЫ ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ

Удзельнікі апытання з нашай групы большасцю прагаласавалі за тое, каб грамадзяне Беларусі пратэставалі супраць росту цэнаў, пагаршэння жыцця.

У нашых супольнасцях у сетках Укантакце праводзілася апытанне

“Ці трэба грамадзянам

Беларусі пратэставаць супраць росту цэнаў, пагаршэння жыцця?”

Вынікі апытання наступныя:

не, жыццё ў нас добрае — 0 %; не, гэта нічога не дасць — 37.04 %; так, горш не будзе — 7.41 %; так, бо нельга так жыць — 46.3 %; мне гэта не цікава — 9.26 %.

Усяго прагаласавалі 54 чалавекі.

Алесь Шумскі

ПРАМЫСЛОВАСЦЬ

ЦЭХ “МАЛАКО” ПАШЫРАЕ РЫНАК

Вытворчы цэх ААТ «Малако» у Шуміліне ўжо пашырае пастаўкі прадукцыі ў Узбекістан, Казахстан і Грузію.

ААТ «Малако» г. Віцебск заключыла дагавор на пастаўку сухой малочнай сыраваткі ў Узбекістан. Больш за 200 найменшаў прадукцыі выпускае ААТ «Малако» г. Віцебск. Яе якасць пацверджана дыпламамі шматлікіх выстаў, у тым ліку міжнародных, і самае галоўнае — нязменным пакупальніцкім попытам.

Па словах намесніка генеральнага дырэктара ААТ «Малако» г. Віцебск Тацяны Вараб’ёвай, тут працуюць амаль 1900 чалавек. Акрамя галаўнога прадпрыемства ў Віцебску, у склад аб’яднання ўваходзяць вытворчыя цэхі ў Лёзна, Шуміліна, Янавічах, Навалукомлі і Гарадку, а таксама сельскагаспадарчыя філіялы «Полудетки», «Вымна»,

«Рудакова», «Тулава» (Віцебскі раён).

Прадпрыемства асабліваю ўвагу надае пашырэнню паставак на ўнутраны рынак і дыверсіфікацыі экспарту. У прыватнасці, прадукцыю ААТ «Малако» цяпер могуць набыць жыхары Гомельскай і Гродзенскай абласцей, пачынаецца прасоўванне на Магілёўшчыну, у бліжэйшых планах выхад у гандлёвыя сеткі Брэстчыны. З улікам вялікай канкурэнцыі прымяняюцца гнуткая сістэма цэнаўтварэння, акцыі, зніжкі, распродажы. Дарэчы, у фірмовых крамах ААТ «Малако» з кастрычніка адсутнічае гандлёвая надбаўка.

У мінулым годзе ва ўдзельнай вазе экспарту прадпрыемства

Расія займала 75%, цяпер на яе долю прыпадае каля 58%

Пашырыліся пастаўкі канцэнтраванага малака і сметанковага масла ў Казахстан, адгрузілі масла ў Грузію. Заключаны дагавор на рэалізацыю ў Узбекістан сухой малочнай сыраваткі.

Нядаўна прадстаўнікі ААТ «Малако» пабывалі ў Кітаі, тамтэйшыя партнёры гатовыя набыць сухое абястлушчанае і сухое натуральнае малако, алей.

У параўнанні з мінулым годам паступлення малака на вытворчыя магутнасці павялічыліся на 20%, прадукцыйнасць працы — на 19%, выручка — на 18%, рэнтабельнасць складае 4%. Сярэдні заробак на прадпрыемстве — 852 руб. (Рост 15%).

vitvesti.by

Пераклад з расейскай рэдактара

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

ГОСЦЬ АБАКРАЎ ГАСПАДЫНЮ

Жыхар Мікіціхі быў у гасцях, а пасля застолля абакраў гаспадыню кватэры.

Да жыхаркі аграгарадка Мікіціха ў госці завітаў мясцовы жыхар. Сустрэча не абышлася без ужывання спіртных напіткаў.

Будучы на падпітку, госць заўважыў жаночую сумачку, якая стаяла ў пакоі. Калі гаспадыня адварнулася, мужчына ўкраў з

сумкі 120 рублёў.

Знайсці махлярна супрацоўнікам РАУС было няцяжка. Але вось грошы забраць не ўдалося, бо мужчына паспеў іх патраціць.

Сяржук Крупскі па матэрыялах uvd.vitebsk.gov.by

ГРУЗАВІК ЗАДАВІЎ ПЕШАХОДА

У Шумілінскім раёне паблізу вёскі Пушча быў учынены наезд на пешахода.

Аварыі са смяротным вынікам адбыліся 21 снежня ў Шумілінскім і Докшыцкім раёнах. Пра гэта паведамліў ДАІ УУС Віцебскага аблвыканкама.

ДТЗ адбылося каля 02.00 на 61-м кіламетры трасы Р20 Віцебск — Полацк. Тут неўсталяваны кіроўца, кіруючы вялікагрузным транспартным сродкам, здзейсніў наезд на

які знаходзіўся на праезнай часткі дарогі пешахода.

У выніку наезду непрацуючы 38-гадовы жыхар Наваполацка (не пазначаны святлоадбіўнымі элементамі) ад атрыманых траўмаў памёр на месцы здарэння. Вадзіцель з месца здарэння ўцёк.

ДАІ ўводзіла план «Перахоп», каб затрымаць яго, паведамляецца ў зводцы МУС.

ЗАГАРЭЎСЯ ДОМ

У горпасёлку Обаль загарэўся жылы дом

3 снежня а пятай гадзіне дня ў МЧС паступіла паведамленне аб пажары дома ў Обалі па вуліцы Вышалесскага.

У выніку пажару ў доме памераў 10x11 м, які належыць 70-ці гадоваму грамадзяніну, у памяшканні (кацельні)

2,5x2,5 м было пашкоджана паталочнае перакрыцце.

Прычына пажару высвятляецца

Сяржук Крупскі паводле vitebsk.mchs.gov.by Пераклад з расейскай рэдактара

ВЫРАТАВАННЕ ТАПЕЛЬЦА

Як МНС ратавала жыхара Шумілінскага раёна, які на Дзвіне праваліўся пад лёд.

15-га снежня ў 14-34 ў службу МНС Бешанковіцкага раёна паступіла паведамленне пра мужчыну, які тануў на рацэ Дзвіна па вул. Савецкай у Бешанковічах. Пацярпелым быў жыхар Шумілінскага раёна 1969 года нараджэння. Ён ішоў праз Дзвіну і праваліўся пад лёд.

Пасля прыбыцця да месца выкліку ў 14-38 было ўстаноўлена, што мужчына тоне на адлегласці каля 50 м ад берага.

Відавочца паказаў месца здарэння начальніку варты ПАВЧ-1.

Пацярпелы перыядычна сыходзіў пад ваду, ягоныя рухі былі хаатычнымі. Начальнік варты і вадзіцель з сродкамі для ратавання накіраваліся да пацярпелага. Пажарны знаходзіўся на беразе і пры дапамозе вяроўкі страхаваў калегу.

Пры набліжэнні да пацярпелага, той пайшоў пад ваду, у апошні момант ратавальнік схпіў яго за рукі, пасля чаго тапелец быў выцягнуты з вады ў непрытомным стане.

Пасля дастаўкі выратаванага на бераг, ён быў перададзены

брыгадзе хуткай медыцынскай дапамогі. 3 папярэднім дыягназам «агульнае пераахладжэнне» выратаваны быў шпіталізаваны ў раённую бальніцу.

Цяпер пацярпелы знаходзіцца ў аддзяленні рэанімацыі, ягоны стан сярэдняй цяжкасці.

Сяржук Крупскі паводле vitebsk.mchs.gov.by

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым — зрабіце *бесплатную падпіску*. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Світанак”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitanak.html> для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

КАМУ ВЫРАШАЦЬ ЛЁС БЕЛАРУСІ?

Тэма выбараў запуская безліч непрыемных для кіраўніка Беларусі спекуляцый.

Днямі расійскі апазіцыйнер Ілля Панамароў, як напісаў украінскі «Обозреватель», «раскрыў планы Пуціна па Беларусі».

Невядома, канешне, адкуль Панамароў ведае пра планы Пуціна, аднак, на яго думку, кіраўнік Расіі плануе адрадыць Саюзную дзяржаву з Беларуссю. Для рэалізацыі гэтага плана Пуціну неабходна адхіліць ад улады Лукашэнку.

Панамароў нагадаў, што Расія прызначыла ў Беларусь паслом з пашыранымі паўнамоцтвамі Міхаіла Бабіча. «Бабіч у Расіі вядомы тым, што ён сілавік і спецыяліст па самых брудных і гвалтоўных выбарах, якія

праходзілі ў расійскіх рэгіёнах. Такі сабе спецпалітэхнолаг. Хутчэй за ўсё, гэта сведчыць, што Крэмль будзе актыўна гуляць на гэтых (беларускіх. — аўт.) выбарах», — растлумачыў ён.

«Калі ў іх атрымаецца прыбраць Лукашэнку, тады яны паспрабуюць аднавіць ідэю саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі — «СССР-2.0», каб можна было вывесці Пуціна на выбары прэзідэнта гэтай аб'яднанай дзяржавы», — кажа расійскі палітык.

Паводле меркавання Панамарова, гэта дазволіць Пуціну, па-першае, падвысіць свой рэйтынг за кошт, дэ-факта,

далучэння Беларусі да Расіі, а па-другое, стаць кіраўніком «Саюзнай дзяржавы», прычым, без абмежавання канстытуцыйных тэрмінаў.

Што ж, версія, як кажуць, не пазбаўленая вытанчанасці. Адна бяда — рэалізаваць яе можна было ў мінулым стагоддзі, калі працэс фармавання «Саюзнай дзяржавы» ішоў напоўніцу, і ўсе былі поўныя энтузіязму з гэтай нагоды. Зараз — іншы час.

Па-першае, «змяніць Лукашэнку». Адрозны пытанне: якім чынам? Працэс «кіруемых выбараў» у Беларусі адладжаны значна лепей, чым у Расіі. Можна нават сказаць, што гэта Расія ўзяла на ўзбраенне «беларускую мадэль». І ў такіх варунках разлічваць на тое, што беларускі Цэнтрвыбаркам выдасць лічбы, адрозныя ад прагназуемых, — смеху варта. Расія прапануе старшыні беларускага ЦВК столькі грошай, што яна «здаець» свайго патрона? Наўрад ці. Бяспека грашымі не вымяраецца.

Па-другое, нават калі Расія «здыме» Лукашэнку, праблемы толькі пачынаюцца. Трэба напісаць Канстытуцыю «Саюзнай дзяржавы». Трэба стварыць не толькі агульную пасаду прэзідэнта, але і агульны парламент. Трэба, каб гэтая Канстытуцыя была ўхваленая народамі абедзвюх дзяржаў, то бок — праведзены рэферэндум. А ўжо потым — выбары прэзідэнта, парламента

і гэтак далей.

З рэферэндумам, нават пры кіраваным выбарчым працэсе, узнікнуць надзвычайныя складанасці. Напрыклад, паводле беларускага заканадаўства, на рэферэндум нельга выносіць пытанне, якое можа выклікаць парушэнне тэрытарыяльнай цэласнасці Рэспублікі Беларусь (а «Саюзная дзяржава» — менавіта такое пытанне). То бок, спачатку беларусам давядзецца змяніць Выбарчы кодэкс.

Вынікі рэферэндуму — пасля захопу Расіяй Крыму і дзеянняў на Данбасе, а зараз і ў Азоўскім моры, — наўрад ці прадказальныя. У сярэдзіне 2016 года, паводле звестак НІСЭПД, толькі 52% апытаных падтрымалі б уваходжанне Беларусі ў склад Расіі. Гэта большасць, канешне, але пераканаўчая. І яшчэ горш: калі б быў выбар, куды ісці, — у Еўрасаюз ці Расію, Расію б выбралі толькі 42%.

Дапусцім усё ж, што і рэферэндум прайшоў. Тады ў нас пачынаюцца выбары кіраўніка Саюзнай дзяржавы. Хто-небудзь можа даць гарантыю, што на іх не высуне сваю кандыдатуру «адхілены» Расіяй Лукашэнка?

Расійскі аналаг Аляксандра Рыгоровіча — Павел Грудзінін — на нядаўніх выбарах кіраўніка Расіі заняў другое месца і склаў даволі сур'ёзную альтэрнатыву Пуціну. Што ж тычыцца Лукашэнкі, то, згодна з

апытаннямі расійскага ВЦИОМ ад 2017 года, да яго «з павагай і сімпатыяй» ставяцца 27% расіян. А 54% казалі, што «мне не ва ўсім падабаецца Лукашэнка, але я паважаю выбар народа Беларусі».

Перамога Пуціна на выбарах кіраўніка Саюзнай дзяржавы — зусім не гарантованая.

Але самы галоўны складнік, які перашкаджае стварэнню «СССР 2.0», — гэта грошы. На ўсе выкладзеныя вышэй дзеянні (без гарантованага станоўчага выніку) трэба процьма грошай. І яшчэ больш спатрэбіцца пасля рэалізацыі такога сцэнару, бо давядзецца аб'ядноўваць грашовыя сістэмы, і Расія займее яшчэ 6 датацыйных рэгіёнаў, якія трэба карміць.

А ў іх не хапае грошай на сваіх пенсіянераў, інакш бы яны не праводзілі пенсійную рэформу і не падымалі пенсійны ўзрост. Што, дарэчы, і абваліла рэйтынг даверу да Пуціна — зараз, паводле дадзеных таго ж ВЦИОМ, яму давяраюць толькі 37,5% расіян. Лукашэнка па прыязнасці адстае ад кіраўніка Расіі ўсяго на 10% — прычым, на яго, Пуціна, тэрыторыі!

Так што версія Панамарова — усяго толькі версія. Крамлю лепш пакінуць усё, як ёсць, чым займаць сабе яшчэ адзін галаўны боль. А значыць, лёс Беларусі ўсё ж будзе вырашацца беларусамі.

Сяргей Пульша
«Новы Час»

ЭНЭРГАРЭСУРСЫ

КЛЮНУЛ, КАК БЕДНЫЙ КАРАСЬ, НА ОБМАНКУ

Известный экономист объяснил, в чем прав и в чем был не прав Лукашенко в нефте-газовом споре.

По мнению руководителя Аналитического центра «Стратегия» Леонида Заико, Беларусь вправе требовать от России равных условий и единых цен на энергоресурсы.

— Александр Григорьевич идёт по пути объективной оценки ситуации. Потому что создали интеграционное образование, а самый простой, самый перетекаемый товар — нефть и газ — оказались вне поле игры. Так нельзя делать, — заявил экономист в интервью на Примусе.

Однако стоит учесть, что Лукашенко собственной рукой подписывал одно за другим интеграционные соглашения на протяжении более 20 лет. Ведь первый договор о Таможенном союзе появился в 1995 году.

— Не той ручкой, видно подписывал, — шутит Леонид Заико. — Когда Семёна Михайловича Будённого в ЦК КПСС допрашивали, почему он связался с Троцким и прочими, он оправдывался: «Чёрт попутал». Вот и тут: почему подписывали? Чёрт попутал. Наша проблема состояла в том, что с конца девяностых годов мы вдруг решили, что вот эта вот российская нефть сделает нас сильными, богатыми, могучими и умными. А оказалось, что мы просто угорели от паров.

По мнению экономиста, с точки зрения экономической теории Беларусь присваивала себе чужие ресурсы и недры.

— Это то же самое, что жить на краденое, — считает Леонид Заико. — Хотя Россия сама давала нам «на бедность». Это мне напоминает ситуацию, когда девушка из какой-то бедной семьи выходит замуж за богатого парня, а потом получается, что у неё денег нет даже на пирожок. Наша белорусская девушка тоже думала, что будет во всю русскую нефть перерабатывать — есть же два нефтеперегонных завода с потенциальной мощностью 30 млн тонн, а стране надо всего 7 млн — а потом продавать всем, начиная с Виргинских островов до Великобритании и Голландии. И будет красиво жить. Ребята, здесь вы закопали сами себя!

Экономист считает, что свое будущее Беларусь может строить только лишь на интеллектуальном продукте, на создании новых технологий, программ.

— Александр Григорьевич клюнул, как бедный карась, на обманку с российской нефтью. Не надо было этим заниматься, углеводородная эпоха закончилась, — уверен Леонид Заико. — И конечно, Россия будет его зажимать. Шесть пальцев и другие места в дверях. Лукашенко это понимает. А тут еще страна демонстрирует рост ниже среднемирового, активности нет, предприятия нуждаются в деньгах. В общем, плохо со всех сторон.

Павел Дмитриев
gazetaby.com

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАСЦЬ

«ВЫ МУСІЦЕ НАДЗЕЦЬ МОВУ.. НА СВАЕ ВУСНЫ»

Дэпутат Марзалюк: «Усялякі, хто адмаўляе існаванне беларускай нацыі, павінен у іншых месцах тлумачыць свае погляды».

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў, гісторык Ігар Марзалюк раскажаў пра работу над першым томам Гісторыі беларускай дзяржаўнасці. Гэта кніга, якая стане ідэалагічным базісам для вывучэння гісторыі ў школах і ўніверсітэтах.

Свае заявы ён зрабіў падчас адкрытага дыялогу на тэму «Станаўленне і развіццё беларускай дзяржаўнасці», арганізаваным БРСМ у Нацыянальнай бібліятэцы. Марзалюк на пытанні студэнтаў адказаў то па-руску, то па-беларуску, дадаўшы, што валодае яшчэ і нямецкай.

«Тое, што мы выводзім сваю гісторыю з Полацка, некаторым здаецца недарэчным, але [выводзіць] ад Ноўгарада — не здаецца», — рытарычна канстатаваў Марзалюк.

«Нацыя — гэта прадукт эпохі асветніцтва. Першая фаза ранненацыянальнага будаўніцтва пачынаецца ў эпоху рэнесансу, але росквіт — гэта канец 18-га, 19-е стагоддзё, у гэтым плане мы не недаспелыя, не пераспелыя — мы нармальныя, — працягнуў ён.

Многія не разумеюць, што беларускія нацыянальны праект — фантастычна паспяховы. Мы доўга прапрацавалі

але хутка едзе.

Вацлаў Ластоўскі ў 1917 годзе ўпершыню агучыў думку, што Беларусь можа стаць незалежнай. Ні ў адной папярэдняй праграме нацыянальна-вызваленчага руху не ўздымалася пытанне аб незалежнасці краіны. І за сто гадоў прайсці шлях ад этнаграфічнай супольнасці, у якой не было ніякай формы дзяржаўнасці, да мадэрновай нацыі, незалежнай дзяржавы, з усімі атрыбутамі...

Беларусы — не менш нармальныя, чым ірландцы, але не ўсе ірландцы маюць дзяржаўнасць.

Якбы там ні было, як казаў Алег Латышонок, калі нарадзілася ягоная бабуля, быў Паўночна-Заходні край і ўсімі кіраваў Мікалай II, калі паміраў — мы другі раз абіралі прэзідэнта.

Гэта было каласальна важнае стагоддзе з усімі стратамі і здабыткамі. Мне надакучыла гэтая канфрантацыя і акупная страляніна — у адных толькі БНР, у другіх...

Гэта няправільна, ва ўсяго адныя вытокі — беларускі нацыянальна-вызваленчы рух, часопіс „Гоман“, нашаніўскі перыяд, Беларуска-сацыялістычная грамада, кульмінацыя і вяршыня —

Усе беларускі з'езд у 1917 годзе, які адбыўся тут, у Мінску. Хутка гэтую пазіцыю пачнуць крытыкаваць з усіх бакоў, некаторыя будуць называць гэта нацыяналістычным шабашам...

Паўтару метафару майго любімага Міхася Стральцова, што мы як трава — нас косяць, а мы ёсць. Гэта нашая неўміручасць, беларуская нацыя ёсць. Калі датэгуль не з'елі, то ўжо не з'ядуць».

«Вы, бачу, надзелі вышыванкі, але вы мусіце надзець мову сэрца яшчэ і на свае вусны, — звярнуўся ён да актывістаў БРСМ.

— Я хачу нагадаць прыклад габрэяў. Іўрыт, на якім гавораць у Ізраілі, — на ім ніхто не гаварыў, гэта была мова багаслужэнняў. Хто яго ведаў, хто разумее? У нас сітуацыя лепшая за тую. Так, не кожны можа сказаць хараша і прыгожа, але ўсе разумеюць. І не трэба тут халоднай вайны, Беларусь адна — яна можа быць рознай па палітычных поглядах. Калі параўнаць з сімваламі веры, то сімвалы нашай нацыі — гэта гісторыя, павага да нацыі, павага сваёй дзяржавы.

Усялякі, хто адмаўляе факт існавання беларускай нацыі і культуры, — ён па-за канстытуцыйным перыметрам, ён павінен тлумачыць у іншых месцах, чаму [такія погляды].

«Наша Ніва»

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

ХОТЯТ ЛИ БЕЛОРУСЫ ВСТУПИТЬ
В РОССИЮ?

Многие в России уверены, что белорусы спят и видят себя в государстве со столицей в Москве. Об их якобы массовой тяге к «братскому единению» с новой силой заговорили в свете прозвучавшего на днях «ультиматума Медведева». На союзном Совмине 13 декабря в Бресте премьер РФ Дмитрий Медведев де-факто обусловил дальнейшую финансово-экономическую помощь Беларуси «продвинутом вариантом» интеграции по схеме союзного договора 1999 года.

Это вызвало новое напряжение между Минском и Кремлем. Причем в Москве слышатся голоса, что это, мол, Батка упрямится, а вот белорусское население вопрос правных цен на газ с удовольствием решило бы раз и навсегда, кардинально.

«Я уверен, если сейчас провести в Белоруссии референдум о возвращении в состав России — абсолютное большинство поддержит это. В 1990 году за сохранение СССР проголосовали 82% белорусов, больше, чем в среднем по Союзу», — написал в Telegram российский политик Владимир Жириновский.

Почему хромает довод Жириновского

Сразу отметим, что ссылка на горбачевский референдум о сохранении СССР некорректна по всем параметрам.

Между прочим, проходил референдум не в 1990-м, а 17 марта 1991 года. Далее, сам вопрос был запутанным, в несколько этапов. Было непонятно, идет ли речь об СССР в прежнем виде или же о некоей принципиально обновленной федерации суверенных республик. И, если уж на то, в шести из девяти голосовавших республик доля высказавшихся за Союз была выше, чем в БССР (например, в Азербайджанской ССР — 93,3%, Туркменской ССР — 97,9%).

Так и что? Кто-то всерьез сейчас ставит вопрос о вхождении Азербайджана или Туркмении в Россию? Да, и заметьте, тогда ведь речь шла о дальнейшем пребывании в Советском Союзе, а теперь — о поглощении Россией. Почувствуйте разницу.

Ну, а самое главное — много воды утекло. Массовое сознание в бывших «республиках-сестрах» сильно изменилось. И жестоко ошибаются те россияне, которые полагают, что коль скоро белорусы в массе своей говорят по-русски, то все или почти все они — до мозга костей люди «русского мира». И, конечно же, изнывают от желания воссоединиться.

Да, Беларусь заметно русифицирована (в этом плане до СССР постаралась еще Российская империя), и это проблема с точки зрения укрепления национальной идентичности.

Но при этом за 27 лет после Вискулей независимость как ценность глубоко укоренилась в белорусском обществе.

Национальные опросы, которые

регулярно устраивались в постсоветское время, показали, что у белорусов всегда были высоки интенции к тесным отношениям, взаимодействию, союзу с Россией, но не к объединению в полной степени. Об этом заявил в комментарии для Naviny.by политический аналитик Юрий Дракохруст. Эти опросы, подчеркнул собеседник, проводились «и в хорошие экономические времена, и в плохие экономические времена, и когда были конфликты с Россией, и когда была дружба с ней». При этом доля желавших, чтобы Беларусь оказалась в России, «как Татарстан, Чечня или Рязань», всегда была «очень небольшой и достаточно стабильной». «Не вижу особых причин, чтобы отношение белорусов к этому вопросу сильно изменилось», — сказал Дракохруст...

Лукашенко уже ответил без плебисцита

Наконец, мысль Жириновского, что хорошо бы «сейчас провести в Белоруссии референдум о возвращении в состав России», — это всего лишь благое пожелание. Из разряда «хотеть не вредно».

Это кто же такой плебисцит станет проводить? Белорусский Центризбирком? Так ведь с учетом особенностей организации электоральных кампаний в нашей державе можно быть уверенным, что, получив отмашку первого лица, здешняя вертикаль обеспечила бы и 120% голосов за независимость. В духе: накося выкуси, империя!

Но Александр Лукашенко такого референдума затевать не станет, уверен Дракохруст. Своим жестким ответом на ультиматум Медведева в прошлую пятницу на встрече с российскими журналистами (независимость — это святое, шантажировать нас бесполезно и пр.) белорусский официальный лидер, по мнению аналитика, уже расставил точки над і.

«Одна из переговорных стратегий, особенно если у тебя не слишком сильная позиция, — это как бы не оставить себе выхода, показать оппоненту, что у тебя нет другого выхода», — отмечает собеседник. И в этом плане Лукашенко сжег за собой мосты, теперь любые колебания означали бы для него моральное поражение,

считает Дракохруст.

Конечно, теоретически возможен и вариант референдума а-ля Крым — с присутствием зеленых человечков. Не случайно белорусский президент так противится размещению российской военной базы. Но пока по целому ряду причин (это — отдельная тема) некой гибридной войной с применением вооруженного компонента в отношении Беларуси не пахнет.

Делать из населения граждан

Вот элементы информационной войны — да, практикуются. Достаточно вспомнить документальный телесериал «Крестный батяня» в 2010 году или недавний, августовский вброс о якобы инсульте у белорусского руководителя.

И в целом массированное присутствие российских СМИ в белорусском информационном пространстве давно вызывает опасения у независимых аналитиков, а после Крыма, кажется, стало серьезно заботить и власти.

Вместе с тем, даже если бы они не боялись развивать независимые национальные медиа, у Беларуси в силу разности весовых категорий с восточной соседкой нет возможностей создавать соизмеримую с российской массу интересного оригинального контента. Тем более нелегко изолировать белорусов от российских СМИ.

Выход в том, чтобы граждане были невосприимчивы к чужой пропаганде. А это означает, что нужно активнее браться за белорусизацию, строить диалог с гражданским обществом, короче — вкладываться в укрепление национального самосознания.

И вот это — один из самых сложных вызовов, который поставлен ультиматумом Медведева перед белорусским руководством.

Лукашенко надеется все разрулить лично с Владимиром Путиным, советует народу готовиться к новогодней елочке.

Однако даже если с Путиным о чем-то удастся сейчас договориться, в принципе проблема не рассосется. Главред «Эха Москвы» Алексей Венедиктов сказал на днях откровенно: Кремль смотрит на Беларусь, как на Крым, но ждет, пока плод созреет и упадет в руки.

Лишь наивный может уповать на равноправную интеграцию со страной, у которой такой сильный имперский бэкграунд, имперский менталитет. Без опоры на сознательных граждан белорусская независимость будет оставаться в зоне сильного риска. Москва ведь играет в долгую.

**Александр Класковский
«Белапан»**

КАМЕНТАРЫ
«ОФИЦИАЛЬНО
ПРИЗНАЛИ
БЕЗРАБОТИЦУ
В 12%»

В список «не задействованных в экономике» граждан попали 500 тысяч белорусов. «Еще плюс 3-4 миллиона работают за еду практически. Полстраны в нищете».

Как в эфире телеканала «Беларусь 1» заявила министр труда и социальной защиты Ирина Костевич, уже в феврале тунеядцы получат повышенные счета на подогрев воды.

— Если человек ошибочно включен в базу, он может прийти в комиссию или отправить письмо с документами, подтверждающими занятость, — сказала министр.

По словам чиновницы, информация в базе данных на первом этапе будет обновляться ежеквартально, а затем — в ежемесячном режиме.

Такую информацию белорусские интернет-пользователи встретили порцией критических комментариев — причем, судя по комментариям на дискуссионной площадке talks.by, инициативу чиновников не поддержали как безработные, так и работающие граждане.

«Ну вот и официально признали безработицу в 12%», — пишут комментаторы.

«Еще плюс 3-4 миллиона работают за еду практически. Полстраны в нищете».

«У нас 500 тысяч тунеядцев. А вы, министр, создали для них рабочие места в экономике со средней по РБ зарплатой? Это непосредственно ваша работа, а не заседание в комиссиях по тунеядцам».

«И что-то нет ни слова про ответственность чиновников за неправомерное причисление граждан к тунеядцам и попытку незаконного обогащения посредством завышенных тарифов».

«Зачем людей трогать? Боятесь, если лишний раз неработающий человек скорую вызовет, то дыра в бюджете образуется? Давайте посчитаем, сколько денег уходит на обслуживание трех резиденций президента... Вот и хватит вам денег».

«А когда первое удивление пройдет, народ еще и назначат виновным за случившееся. Происходящее ныне в экономике уже воспринимается властью как норма. И руководство страны не видит необходимости что-либо менять».

«С тех пор, как те, кто развалил экономику и стал банкротить предприятия, придумали безработных называть тунеядцами, последних стало больше на 50 тысяч. Когда безработных станет еще больше, куда побегут бездельники и вредители из министерств? На скорости 200 км/ч к российской границе...»

«Хуже так называемых тунеядцев дармоеды на государственных должностях, имитирующие озабоченность проблемами занятости населения».

**Евгений Федоров
«Салідарнасць»**

МЕРКАВАННЕ

«КІРАЎНІЦТВА РАСЕІ СТАВІЦА ДА
БЕЛАРУСІ, ЯК ДА КРЫМА»

Аб гэтым рэдактар «Эха Москвы» Аляксей Венедыктаў заявіў у эфіры сваёй перадачы, прысьвечанай расейска-украінскім адносінам.

Перадача «Будем наблюдать» з удзелам галоўнага рэдактара радыёстанцыі «Эхо Москвы» і журналіста Сяргея Бунтмана выйшла ў эфір 15 снежня. Сярод іншага яе ўдзельнікі абмеркавалі і змены ў расейска-беларускіх адносінах. Пры гэтым Венедыктаў выказаў меркаваньне, што расейскія ўлады чакаюць моманту для інкарпарацыі Беларусі ў склад Расеі.

«Я заўсёды казаў, я згодны з прэзыдэнтам Лукашэнкам, што

адна з магчымасьцей і ўяўленьняў цяперашняй крамлёўскай каманды — гэта інтэграцыя з Беларуссю, сказаў Венедыктаў. — Хуткасьць і форма інтэграцыі ў Крамлі і Беларусі розныя. Так, Лукашэнка хоча захаваць для Беларусі незалежнасьць і быць незалежным прэзыдэнтам... І калі я быў у Беларусі мінулым летам, я бачыў, якім чынам даволі хуткімі тэмпамі даволі хутка разьвіваецца ўкараненьне беларускай мовы, напрыклад,

беларускай гісторыі. „І мы спадкаемцы не Кіева, — кажа Лукашэнка, — як Масква, а мы спадкаемцы Вялікага княства Літоўскага. Мы спадкаемцы Вільні“... Погляды цяперашняй кіруючай (у Расіі — РС) каманды на Беларусь я ўяўляю. Яны такія ж былі і на Крым раней. Ну, пакуль што не — не. А калі ўпала ў рукі — тады і возьмем».

Таксама галоўрэд «Эха Москвы» Венедыктаў выказаў меркаваньне, што бліжэйшая сустрэча Пуціна і Лукашэнка (запланаваная на канец году — РС) можа вызначыць накірунак разьвіцьця адносінаў на наступныя гады.

Навіна з сайта www.svaboda.org

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 27.12.2018 у 17.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.